

Raport z konsultacji społecznych

Temat: Pomnik Bohdana Smolenia

Termin konsultacji: od 3 sierpnia do 24 sierpnia 2020 r. Dyskusja publiczna 12 sierpnia 2020 r. –online.

Opis konsultacji:

Przeprowadzenie przedmiotowych konsultacji wynikało z zapisów §4 pkt. 3 Uchwały nr LXVII/1060/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 20 maja 2014 r. (z późn. zm.) w sprawie wnoszenia pomników na terenie Miasta Poznania oraz Zarządzenia nr 222/2019/P z dnia 7 marca 2019 r. w sprawie powołania zespołu do spraw wnoszenia pomników na terenie miasta Poznania w kadencji Rady Miasta Poznania 2018-2023 (z późn. zm.).

Zgodnie z przytoczonymi aktami normatywnymi wyboru pomnika dokonuje Zespół ds. wnoszenia pomników na terenie Miasta Poznania w drodze otwartego konkursu i publicznej debaty, z zastrzeżeniem § 4 ust. 3 Uchwały w sprawie wnoszenia pomników na terenie Miasta Poznania. W uzasadnionym przypadku Zespół może odstąpić od organizacji konkursu poprzez wybór, poprzedzony debatą publiczną, projektu pomnika na podstawie przedstawionej we wniosku koncepcji formy pomnika. Należy w tym miejscu nadmienić, iż Zespół niezależnie, czy postanowi o ogłoszeniu konkursu, czy też odstąpi od jego organizacji, zobligowany jest do przeprowadzenia publicznej debaty. Obowiązek ten, nałożony na Zespół przez Radę Miasta Poznania, wynika z troski Rady o właściwe powiadomienie mieszkańców, jak i interesariuszy o budowie danego pomnika, jego lokalizacji i formie. Podanie do publicznej wiadomości informacji o budowie pomnika daje możliwość wypowiedzi mieszkańcom, zainteresowanym, jak i specjalistom z dziedziny urbanistyki, architektury i rzeźby. Jest to również zobligowanie Zespołu do wyboru projektu pomnika po wysłuchaniu opinii społecznej.

Decyzję o odstąpieniu od organizacji konkursu i o przeprowadzeniu debaty publicznej nad przedstawionym przez wnioskodawcę – Stowarzyszenie Zostań Gwiazdą Kabaretu – projektem pomnika Bohdana Smolenia Zespół ostatecznie podjął w dniu 30 czerwca 2020 r.

Niniejsze konsultacje zostały przeprowadzone na podstawie Zarządzenia nr 564/2020/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 24 lipca 2020 r. i polegały na powiadomieniu grup docelowych o możliwości składania swoich opinii i uwag do przedstawionego projektu i lokalizacji pomnika w terminie od 3 sierpnia do 24 sierpnia 2020 r. drogą mailową na adres pomniki@um.poznan.pl

W dniu 12 sierpnia 2020 r. o godzinie 17.00 odbyła się dyskusja publiczna.

Z uwagi na warunki epidemiczne związane z COVID-19 dyskusja publiczna została przeprowadzona online za pomocą aplikacji ZOOM.

Dodatkowo informacja o konsultacjach została zakomunikowana na stronie Miasta Poznań oraz została rozesłana do:

- Rady Osiedla Stare Miasto;
- Stowarzyszenia Architektów Polskich (SARP), Towarzystwa Urbanistów Polskich (TUP), Stowarzyszenia Artystów Rzeźbiarzy, Stowarzyszenia Ulepsz Poznań, Prawo do Miasta, Inwestycje dla Poznania;
- Radnych Miasta Poznania;
- Uczelni wyższych: Uniwersytetu Artystycznego i Politechniki Poznańskiej – Wydziały Architektury;
- Zarządcy terenu – Zarząd Dróg Miejskich;
- Stowarzyszenia Zostań Gwiazdą Kabaretu.

Podsumowanie debaty publicznej:

Organizatorem spotkania był Wydział Urbanistyki i Architektury oraz Gabinet Prezydenta.

W pierwszej części spotkania Piotr Sobczak Przewodniczący Zespołu ds. wznoszenia pomników na terenie miasta Poznania przedstawił cel spotkania oraz wyjaśnił, dlaczego to spotkanie konsultacyjne zostało zorganizowane. Po krótko przedstawił procedurę „pomnikową”, która dotyczy zasad wznoszenia pomników na terenie miasta Poznania jednocześnie informując, że podczas spotkania zgodnie z procedurą będzie możliwość składania uwag do przyjętej propozycji formy pomnika oraz jego lokalizacji. Następnie poinformował, kto jest inicjatorem pomysłu budowy pomnika upamiętniającego Bohdana Smolenia (Stowarzyszenie Zostań Gwiazdą Kabaretu) oraz przedstawił lokalizację pomnika, która znajduje się w ścisłym centrum miasta na skwerze położonym u zbiegu ulic Strzałowej i Rybaki w Poznaniu. Wskazana lokalizacja została zaakceptowana przez Zespół, jak i zarządcę terenu Zarząd Dróg Miejskich. Poinformował także, że skwer ten w niedalekiej przeszłości został zrewitalizowany, a umiejscowiona forma pomnika może być dopełnieniem tej przestrzeni.

Ponadto zakomunikował, iż Rada Miasta Poznania wyraziła aprobatę dla upamiętnienia osoby Bohdana Smolenia w Poznaniu podejmując stosowną uchwałę w tej sprawie.

W dalszej kolejności zapoznał uczestników spotkania z projektem pomnika Bohdana Smolenia, który został załączony do wniosku w sprawie wzniesienia pomnika. Autorem projektu pomnika jest Piotr Sosza – student Wydziału Rzeźby na Uniwersytecie Artystycznym. Projekt pomnika został wyłoniony w konkursie zorganizowanym przez Uniwersytet Artystyczny.

Koncept pomnika upamiętniającego Bohdana Smolenia przedstawia aktora siedzącego na krześle przy stole, trzymającego w jednej ręce papierosa. Natomiast drugą ręką postać poprzez gest wskazuje milczenie, jednocześnie nawiązując do skeczu „A tam cicho być”. Naprzeciw Bohdana Smolenia pozostaje puste krzesło, które zaprasza przechodnia do odpoczynku w towarzystwie aktora. Cała twórczość Bohdana Smolenia była skierowana do publiczności, która odgrywała kluczową rolę w jego życiu. Dlatego w projekcie chcąc odejść od klasycznego tylko i wyłącznie upamiętnienia postaci autor uwzględnił motyw widza, który może przysiąść na krześle obok artysty. Materiał z którego ma być wykonany pomnik to brąz.

Po przedstawieniu formy pomnika oraz jego lokalizacji rozpoczęto dyskusję.

Uczestnikiem dyskusji była mieszkanka Poznania, która nie zgłosiła zastrzeżeń w stosunku do formy pomnika, gdyż uważa, że proponowana forma pomnika nie budzi zastrzeżeń i jest dość ciekawa. Zastrzeżenie natomiast ma do lokalizacji pomnika na skwerze. Uważa że, wskazana lokalizacja jest negatywnie odbierana z uwagi na gromadzących się ludzi spożywających alkohol w tym miejscu. Zaproponowała Plac Wolności, jako lokalizację dla tego pomnika. Oświadczyła również, że tę uwagę przekaże oficjalnie na wskazany podczas dyskusji adres.

Podsumowanie zbierania uwag drogą mailową:

W terminie konsultacji na wskazany adres pomniki@um.poznan.pl do dnia 24 sierpnia 2020 r. wpłynęło 8 opinii.

W kwestii formy pomnika mieszkańcy przekazali następujące uwagi i postulaty:

1. Pomysł pomnika w formie stoliczka z krzeselkami, z których jedno jest puste i – jak rozumiem – po to, aby na nim przysiąść – świetny. Miałabym tylko taką sugestię, aby w sumie były trzy krzeselka – dwa puste i pomiędzy nimi to, na którym siedzi Bohdan Smoleń. Dzięki temu przy stoliczku mogłyby usiąść dwie osoby, a rozmawiając ze sobą mieć niezwykle poczucie, że siedzą w towarzystwie Bohdana Smolenia, który niejako „na chwilę” uczestniczy w ich życiu i sprawach. Wydaje mi się, że takie rozwiązanie byłoby ciekawsze i praktyczniejsze.
2. Postać Pana Smolenia jest niestety mało naturalna, nieco karykaturalna, odbiega od rzeczywistej postaci;
3. Forma jest oryginalna i ciekawa, jednym słowem bardzo dobra;
4. Sugestia, aby w sumie były trzy krzeselka – dwa puste i pomiędzy nimi to, na którym siedzi Bohdan Smoleń. Dzięki temu przy stoliczku mogłyby usiąść dwie osoby, a rozmawiając ze sobą mieć niezwykle poczucie, że siedzą w towarzystwie Bohdana Smolenia, który niejako „na chwilę” uczestniczy w ich życiu i sprawach. Wydaje mi się, że takie rozwiązanie byłoby ciekawsze i praktyczniejsze.
5. Nawiązując do przedstawionej propozycji projektu pomnika Bogdana Smolenia mam jedną małą propozycję zmiany. Uważam, że sympatyczniej będzie jeżeli do wspomnień o Smoleniu przy Jego pomniku będzie mogła usiąść para przyjaciół, mąż i żona itd. a do tego potrzebna będzie ławeczka zamiast wolnostojącego krzesła lub dwa krzesła.

6. Forma pomnika jest słaba. Ławeczki z wielkimi ludźmi są już zbyt popularne i nieco przebrzmiałe. Natomiast sam p. Smoleń wygląda na makiecie jak w ekstrawagancko skrojonej marynarce. Zupełnie nie pasuje to do jego stylu.
7. Do zasadniczej myśli Autora nie mam zastrzeżeń, nie chciałbym też wizji artystycznej oceniać, choć B. Smoleń w mej pamięci nie miał aż tak płaskiej czaszki... Zastrzeżenia mam do papierosa w dłoni (bo to chyba nie długopis).
Wiem, że B. Smoleń był nałogowym palaczem, ten nałóg zabrał Go z tego świata, ale mimo wszystko powinniśmy promować te zachowania, które uważamy za pozytywne, dobre dla zdrowia. Mało kto wie, że B. Smoleń był z wykształcenia zootechnikiem po AR, prowadził sklep zoologiczny, że zajmował się końmi, hipoterapią. Akcent zoologiczny w figurze budziłby więcej pozytywnego zainteresowania. Szczegóły pozostawiłbym inwencji Twórcy.

W kwestii lokalizacji pomnika zgłoszono następujące uwagi:

1. Warto rozważyć np. Plac Wolności;
2. Lokalizacja na ul. Rybaki jest dość dyskusyjna. Trudno oczekiwać, że turyści specjalnie będą nadkładać drogi, aby zobaczyć pomnik. Pomnik powinien znaleźć się w miejscu, które się kojarzy z jego bohaterem, np. okolice d. Teya albo sklepu zoologicznego p. p. Smoleniów. Na ul. Wielkiej jest miejsca pod dostatkim.

Wszystkie przekazane stanowiska, które zostały przesłane w trakcie konsultacji jednogłośnie popierały ideę budowy pomnika, który upamiętni postać Bohdana Smolenia w Poznaniu.

Wyniki konsultacji:

Idea budowy pomnika Bogdana Smolenia na terenie miasta Poznania spotkała się z ogólną akceptacją społeczną.

Z przedstawionych podczas konsultacji opinii można wywnioskować, iż zaproponowana forma pomnika nie budzi znacząco kontrowersji. Znalazły się odmienne zdania w zakresie ostatecznego wyglądu pomnika, a wskazana dla pomnika lokalizacja na skwerze, pozostawia pewne wątpliwości.

Zespół do spraw wznoszenia pomników na terenie miasta Poznania merytorycznie rozpatrzy wniesione podczas konsultacji uwagi i podejmie ostateczne stanowisko w sprawie wyboru projektu pomnika na podstawie przedstawionej we wniosku koncepcji formy pomnika.

DYREKTOR WYDZIAŁU
mgr inż. Andrzej Sobczak

